

Kód uchazeče

ČESKÝ JAZYK

Součet bodů:

Obor: 79-41-K/41

Opravil:

Kontroloval:

A. Doplňte vynechaná písmena a interpunkci.

Na co se kdysi psalo

Staré písemné památky byly často nalezeny na materiálech které jsou pro dnešního čtenáře, nav__klého na bělostné listy knih, asi hodně nezv__klé. Mezi materiály které byly popisovány, patří hlína k nejodolnějším. K běžným __dělením používal__ písaři obyčejnou hlínu i s drobným__ nečistotami, ale na význa__ějších textech si dal__ záležet. Tabulky vedle červeného jádra z jemně plavené hlíny tvořila neméně pečlivě připravená žlutá svrchní vrstva. Přesně zvolit dobu vhodnou pro psaní bylo zřejmě malé umění. Tabulky ne__měl__ být příliš mě__é aby snesl__ tlak a současně ne vyschle, aby se do nich dal__ lehce otiskovat rákosové klínky kterými písaři psal__. Proto k nezbytnému vybavení písaře patřil i vl__ký hadr.

Hlína nebyla zdaleka jediným materiálem který první písaři používal__. V Eg__ptě, ale i ve starověké Číně byly ryty do kame__ých tabulek a perleti, v Číně bychom se mohli navíc setkat ještě s bambusov__mi destičkami a měděnými i jinými kovov__mi deskami.

Písaři ve staré Indii psali na březovou k__ru. Široké pásy k__ry rozprostřel__ máčeli v oleji, aby zvláčněly, sušili a leštili. Při psaní dával__ pozor aby v horní části pruhu zůstalo místo pro otvor kterým se provlékal__ spojovací šňůrky.

Staří indiánští obyvatelé __merického kontinentu zase popisoval__ vydělanou jelení kůži nebo psali na rostli__á vlákna. Používali pás__ z l__ka stromů, na ně__ nanášeli vrstvu vápna, nebo spojovali do pruhů hladce vyklepané vrstvy z vláken agáve které byl__ na povrchu ještě škrobeny.

(Podle L. Pavláta)

B. Jazyková část

Následující úkoly se nevztahují k úvodnímu textu. Vždy je právě jedna odpověď správná.

V úkolech 1 až 5 vyhledejte, co je napsáno bez pravopisných chyb.

1. a) Sourozenci Dvořákovi bydlí v Břeclavy.
b) Sourozenci Dvořákovy bydlí v Břeclavi.
c) Sourozenci Dvořákovi bydlí v Břeclavi.
2. a) Přivedli jsme sebou i manžele Novákovy.
b) Přivedli jsme s sebou i manžele Novákovy.
c) Přivedli jsme s sebou i manžele Novákovi.
3. a) Děti se vrátily z výletu zdrávy.
b) Děti se vrátili z výletu zdrávy.
c) Děti se vrátily z výletu zdraví.
4. a) Dennodeně si plní svoje povinnosti.
b) Dennodenně si plní svoje povinnosti.
c) Dennodenně si plní svoje povinnosti.
5. a) Mezi spolužáky se objevili cizý chlapeci.
b) Mezi spolužáky se objevili cizí chlapeci.
c) Mezi spolužáky se oběvili cizí chlapeci.
6. Vyhledejte slovo odvozené :
a) zeměpis
b) angličtina
c) dějepis
7. Slovo trojúhelník vzniklo :
a) zkracováním
b) odvozováním
c) skládáním
8. Určete sousloví :
a) mistrovský zápas
b) těžký zápas
c) prohraný zápas
9. Dvojice slov radost – smutek; mluvit – mlčet jsou :
a) synonyma
b) homonyma
c) antonyma

--

10. Vyberte dvojici s chybným významem uvedených cizích výrazů :

- a) gramatika – mluvnice
- b) ofsajd – postavení mimo hru
- c) pozitivní – negativní

11. Vyhledejte, kde je podtržené slovo stejným slovním druhem :

- a) Dívala jsem se na zajímavý film. Pojd' se mnou.
- b) Rozhlédla jsem se kolem sebe. Kolem poledne se vrátila.
- c) Bratrovi kamarádi nám pomohli. Bratrovi plně důvěřuji.

12. Označte skupinu zájmen záporných :

- a) nikdo, nic, žádný
- b) nijaký, ničí, někdo
- c) nic, něco, nijaký

13. Zvolte správnou variantu :

- a) setkání s oběma přáteli
- b) setkání s oběma přáteli
- c) setkání s oběma přátely

14. Určete dvojici slov dokonavých :

- a) napsat, nazpívat
- b) psát, zpívat
- c) dopisovat, zazpívat

15. Správný tvar 1. osoby podmiňovacího způsobu minulého je :

- a) dívali bychom se
- b) byli bychom se dívali
- c) byli bysme se dívali

16. Vyhledejte podstatná jména hromadná :

- a) křoví, stromoví, kamení
- b) Vánoce, Velikonoce, Hradčany
- c) vrata, rádio, plíce

17. Správný tvar 3. stupně přídavného jména prudký je :

- a) nejprudčí
- b) nejprudší
- c) nejprudčeji

18. Věta dvojčlenná není :

- a) Běžte.
- b) Zastesklo se mi.
- c) Četli bychom.

--

19. Slovo anarchie neznamená :
- neuspořádanost
 - uspořádanost
 - zmatek
20. Označte větu s podmínkem všeobecným.
- Říkali mu bratr Paleček.
 - Vrátili jsme se pozdě.
 - Povídali jsme si celé odpoledne.
21. Najděte větu s přívlastkem shodným.
- Na březích Vltavy kroužili rackové.
 - Nadešli jsme si cestou lesem.
 - Zvolili jsme si pohodlnou cestu.
22. Určete souvětí s vedlejší větou přívlastkovou.
- Mám obavu, že přijde pozdě.
 - Jsem zvědavá, kdy se vrátí.
 - Nejsi, jak ses dělala.
23. V souvětí „Zdá se, že si to rozmyslí, protože nejedná ukvapeně.“ není vedlejší věta :
- podmětná
 - přísluvečná
 - předmětná
24. V souvětí „Cestu znal dobře, a tak tam bez potíží došel.“ jsou věty hlavní v poměru :
- příčinném
 - důsledkovém
 - stupňovacím
25. Souvětí „Když se král z boje vrátil a neblahou zprávu vyslechl, hned se vydal na cestu.“ obsahuje :
- 2 věty hlavní, 1 větu vedlejší přísluvečnou časovou
 - 2 věty vedlejší přísluvečné časové, 1 větu hlavní
 - 2 věty vedlejší přísluvečné místní, 1 větu hlavní
26. Ve větě „Knížky, ty měl odjakživa rád.“ čárkami oddělujeme :
- vsuvku
 - přístavek
 - samostatný větný člen
27. Slohový útvar informující o události, která teprve nastane, a někdy doplněný výzvou k účasti, se nazývá :
- zpráva
 - oznámení
 - popis

--

28. Úřední dopis, žádost a objednávka patří ke stylu :

- a) publicistickému
- b) uměleckému
- c) administrativnímu

29. Vyhledejte rčení k vystižení povahového rysu :

- a) hraje první housle
- b) vrátil se pod rodnou střechu
- c) jedl sladkou kaši

30. Označte prostředek slohově nezabarvený :

- a) sivý
- b) hezký
- c) maličký

C. Úkoly z literatury

Text k úlohám 31 – 40

Lev a liška

Lev zestárl a nemohl si už opatrovat potravu silou, proto se rozhodl, že si k ní bude pomáhat _____. Odešel do jedné jeskyně, lehl si tam a předstíral, že je nemocný. Zvířata ho přicházela navštívit, on se jich zmocňoval a požíral je. Už mnoho zvířat takto zahynulo, když přišla liška, která pochopila jeho lest, zastavila se kus od jeskyně a vyptávala se ho, jak se mu daří. Když lev řekl, že špatně, a ptal se jí, proč nejde dovnitř, řekla: „Já bych šla dovnitř, kdybych neviděla stopy mnoha zvířat vcházejících, ale žádnou stopu někoho vycházejícího.“

Tak se rozumní lidé vyhnou nebezpečí, protože je podle různých známek předvídají.

31. Které z následujících tvrzení o úvodním textu je pravdivé?

- a) Text je založen na alegorii a personifikaci.
- b) První část textu netvoří vyprávěný příběh.
- c) Ponaučení je vyloženo na počátku příběhu.

32. Kterým výrazem lze v úvodním textu nahradit slovo lest tak, aby význam zůstal zachován?

- a) doporučení
- b) nástraha
- c) nápověda

33. Ukázka je příkladem :

- a) zvířecí pohádky
- b) báje
- c) bajky

--

34. Který pojem přímo souvisí s ukázkou?
- strofa
 - próza
 - veršovaná forma
35. Ke kterému literárnímu druhu výchozí text řadíme?
- lyrickoepickému
 - lyrickému
 - epickému
36. Kterým synonymem nemůžeme nahradit pojem personifikace?
- polidštění
 - jinotaj
 - zosobnění
37. Která z funkcí textu jednoznačně převládá?
- didaktická
 - vzdělávací
 - informativní
38. Doplněte vhodný výraz na vynechané místo.
- hloupostí
 - nevinností
 - chytrostí
39. Vyhledejte tvrzení, které nesouvisí s ukázkou.
- V textu je užitá přímá řeč.
 - Text užívá především plnovýznamové slovní druhy.
 - V textu můžeme najít příklady neologismů a archaismů.
40. Pokuste se rozluštit přesmyčku skrývající jméno řeckého zakladatele literárního žánru, ke kterému se výchozí text vztahuje.
O P Z E _____

--